

Vrijdag 12 oktober 1917 – ochtendeditie

Londen, 11 oktober. De admiraliteit deelt mede: gedurende de laatste 24 uur (9 oktober) hebben onze marinevliegers patrouillevluchten uitgevoerd, waarbij de vijandelijke loopgraven met machinegeweren werden bestookt. Een van onze vliegers, die door het afweergeschut hevig werd beschoten, daalde, viel de bezetting aan, verspreidde deze en bracht het kanon tot zwijgen.

In de vroege ochtend van 10 oktober zijn de volgende doelen overvloedig met bommen bestrooid: spoorwegknooppunten en treinen bij Torhout en Lichtervelde. Alle toestellen keerden onverlet terug.

Vrijdag 12 oktober 1917 – avondeditie

Londen, 12 oktober. Officieel: Wij hebben vanochtend om 5 uur 25 op een front van ongeveer 6 mijl ten noordoosten van Ieper een aanval gedaan.

Men meldt dat onze troepen bevredigende voortgang maken.

Vannacht heeft het zwaar geregend.

Berlijn, 12 oktober. Officieel. Legergroep Rupprecht: Gisteren beperkte de bedrijvigheid van de artillerie zich in Vlaanderen tot een krachtig vuurgevecht in het kustvak en bij het Houthulsterbos. Gedurende de nacht werd kracht vuur gericht op het gevechtsterrein van de Leie tot aan de weg Menen-Ieper. Het steeg vanochtend plotseling tot roffelvuur.

In brede vakken zijn daarna nieuwe aanvallen van de vijand begonnen.

De oorlogstoestand.

In Vlaanderen hebben nu de Engelsen sedert 31 juli reeds tien keer, drie keer met en zeven keer zonder de Fransen, aangevallen. Alle tien die aanvallen hebben hen enige terreinwinst bezorgd en de pauzes tussen de opeenvolgende stoten zijn telkens verkort.

In Duitsland maakt men zich daarover ogenschijnlijk niet ongerust. Hoe men daar de zaak beschouwd wenst te zien, wordt gekenschetst door het volgende commentaar van Wolff op de jongste vooruitgang der bondgenoten.

“Ook deze nieuwe dag van grote gevechten met Engelse en Franse troepenmassa’s eindigde met een volslagen mislukking en bewees terug, gelijk de negen voorafgaande grote gevechtsdagen aan het front in Vlaanderen, dat ook het grootste verbruik aan mensen en materieel en ook het grootste overwicht in dat opzicht niets (!) tegen het weerstandsvermogen van het heldhaftige Duitse leger in Vlaanderen kunnen. Aan alle tien de aanvallen op het Vlaamse front is elk strategisch succes onthouden gebleven, en de tactiek van murw beuken van de entente treft de Engelsen en Fransen meer aan hun eigen huid dan de Duitsers.”

Nu, dat er nog geen strategisch resultaat is bereikt, zal niemand met grond kunnen tegenspreken. Niemand kan met zekerheid zeggen, dat het ooit zal worden bereikt. Maar er zijn toch stellig een aaneengeschakelde reeks van tactische voordelen bevochten, die bij elkaar de voorwaarden voor het behalen van een strategisch resultaat heel wat beter hebben gemaakt. Dit feit ontkent generaal von Ardenne, de militaire medewerker van het Berliners Tageblatt, ook niet. Hij ziet niet over het hoofd, dat de Engelsen wat bereikt hebben. Hij erkent, dat zij de terreinverhevenheid tussen Poelkapelle en Zonnebeke hebben bezet, die “een iets vrijer uitzicht naar het

oosten geeft over de met talloze gehuchten bestrooide vlakte.” Maar het moment, waarop de geallieerden zouden kunnen omzwenken, om de Duitse kustverdediging in de rug te vallen, is, volgens de generaal, nog lang niet aangebroken. Dat zal pas zo zijn, meent hij, als Roeselare en Torhout zijn bereikt. Roeselare ligt nog 12, Torhout 20 kilometer van de plaats, waar de Engelsen staan.

Zo schreef majoor Moraht na de aanval van dinsdag. Maar nu, vandaag, is zijn opgave alweer door de gebeurtenissen achterhaald. Want vanochtend vroeg hebben de Engelsen alweer hun elfde aanval gedaan (de tussenpauze is ditmaal slechts twee dagen geweest, dus korter dan ooit) en wel juist in de richting Passendale-Roeselare, zodat de afstand tot laatstgenoemde plaats, welke aan von Ardenne enige gerustheid gaf, al weer verkleind zal zijn. Als dat zo doorgaat kan het strategisch succes op de duur niet uitblijven.

Generaal Maurice heeft in een onderhoud met Reuter zijn mening over de strijd in Vlaanderen gezegd. Hij verklaarde, dat de vooruitgang van de Britse troepen vorige dinsdag tengevolge van het ongunstige weer niet zo groot was als de week ervoor. De omstandigheden kwamen dinsdag vrijwel overeen met die van augustus, toen het weer ook slecht was, met dit verschil echter, dat de Engelsen thans goed vooruit kwamen op de heuvelrug en slechts in de kom, waar de modder te diep was, bleven steken.

Toch hebben wij – ging Maurice verder – alle reden om tevreden te zijn over de slag van dinsdag. Wij hebben belangrijke vorderingen op de voornaamste heuvelrug gemaakt en zijn uit het laagland geraakt.

Naar aanleiding van majoor Morahts veronderstelling, dat de Engelsen sinds 20 september een half miljoen man verloren hebben zegde Maurice, dat nog niet de helft van dit aantal aan de slag heeft deelgenomen. In tegenstelling met de Duitsers publiceren wij al onze

verliezen, en sinds 1 januari bedragen deze op alle gevechtsterreinen geen half miljoen man.

Even belachelijk als de schatting van onze verliezen, zijn de pogingen van de Duitse propaganda, om onze oogmerken veel groter voor te stellen dan ze werkelijk zijn.

Sinds de Duitsers hebben ervaren, dat wij in de Sommeslag hun verliezen nauwkeurig konden schatten, hebben zij onmiddellijk de uitvoer van hun verlieslijsten verboden, hetgeen bewijst, dat onze schattingen niet ver van de waarheid waren. Maurice wilde geen cijfers geven omtrent de Duitse verliezen in Vlaanderen, doch deze zijn sinds 6 oktober meer dan 75 percent hoger dan de Britse.

Na te hebben verzekerd, dat de opmars der Engelsen onweerstaanbaar is, zegde Maurice: Men is geneigd, wanneer men aan de strijd denkt, het reusachtige werk te vergeten, dat achter de linies wordt verricht en aan de enorme arbeid, die de stoomwals in beweging houdt.

Ofschoon ik het ongemak, dat de duikboten veroorzaken, niet wens te verkleinen, is het een feit, dat de duikbootoorlog geen uur onze plannen in Frankrijk heeft vertraagd en onze munitieaanvoer niet heeft belemmerd. Ons leger wordt beter gevoed en is beter voorzien van wapens en munitie enz. dan ooit.

Maurice gaf verder een overzicht van de aanhoudend toenemende toevoer van allerlei benodigdheden voor het Britse leger in Frankrijk. In januari bedroeg die toevoer 11,4 ton per uur, in de laatste week van september was ze tot 24,5 ton per uur gestegen en de stijging gaat nog steeds door. Dit is mogelijk door de aanleg van tal van sporen, kanalen en wegen van de havens naar het Britse front. Maurice besloot: In verband met de gegevens, waarover wij

beschikken, hebben wij alle reden tot tevredenheid over hetgeen in Vlaanderen is tot stand gebracht. De strijd is zwaar en er wacht ons nog zwaardere strijd. Denk niet, dat deze slag een einde aan de oorlog zal maken; er zal nog harder gevochten moeten worden.

Uit België.

Tot de verordeningen, die de Duitse overheid in België de laatste tijd heeft uitgevaardigd, behoren o.a. de volgende: een regeling van de handel in beetwortelen, rapen, koolrapen en wortelen van elke soort; een verordening betreffende inbeslagneming van tabak; een verordening betreffende de inbeslagneming en de afleveringsverplichting van "inrichtingsvoorwerpen" uit koper, geelkoper en brons in huishoudingen, alsook in en aan gebouwen. Het eerste artikel van deze verordening luidt als volgt:

De verordening van 13-12-1916, betreffende de inbeslagneming en afleveringsverplichting van huishoudelijke voorwerpen uit koper, enz. wordt hierbij ook op de voorwerpen van hieronder opgesomde soort toepasselijk gemaakt:

1. Kachelplaten (onderplaten) en schoorsteenramen, kachelgereedschap, alsook deuren van schoorstenen, kachels, keukenfornuizen en haardvuren;
2. Trapleuningen;
3. Klerenstanders, rekken, vakken, enz. voor kleren, hoeden, wandelstokken, enz., paraplustanders;
4. Kapstokken, haken voor hoeden, haken voor mantels;
5. Gordijnkrammen, rozetten, enz., gordijnophouders, knoppen voor gordijnkwasten;
6. Stangen en ringen voor gordijnen, draperieën en portières;
7. Afneembare (vastgeschroefde, opgestoken, opgepinde) sierknoppen, enz. van hekken van trapleuningen, van ijzeren

of houten kapstokken, rekken, vakken, enz. voor kleren, hoeden, wandelstokken, enz. van gordijnstangen, van kapstokgarnituren, van paraplustanders en van bedden;

8. Leuningen en tralies van vensters en deuren van om het even welke soort, ook van draaideuren, tochtdeuren, liftdeuren enz.;
9. Dekplaten, deze aan deuren van om het even welke soort er bij begrepen; dekplaten aan toonbanken, buffetten, zuilen, staanders en pijlers;
10. Bedwarmers voor warm water;
11. Buiten gebruik zijnde huispompen en de daartoe behorende buizen;
12. Kandelaars en handvaten voor piano's;
13. Verplaatsbare verlichtingstoestellen (kandelaars er bij begrepen);
14. Bekledingen van verwarmingstoestellen;
15. Leuningen en handvaten van badkuipen;
16. Stortbadinrichtingen van badkuipen en baden;
17. Vulzuiltjes en handlijsten van leuningen en balkonhekwerk;
18. Niet aangesloten of niet in gebruik zijnde nagelvaste verlichtingstoestellen;
19. Toezichtpenningen voor werklieden, penningen voor kleermakers, betaalpenningen;
20. Siervoorwerpen;
21. Alle handvaten en grepen, klinken, knoppen en belegsels aan deuren en vensters;
22. Verluchtungskleppen en –traliewerk, handvaten en stangen om verluchtungskleppen, - luiken, enz. in beweging te brengen;
23. Draagstangen, ophaaltrommels, enz. van afdakzeilen (markiezen);

24. Pijpen, buizen en de verbindingstukken ervan in gezondheidsinrichtingen en openbare privaten;
25. Bliksemafleiders en de ondergrondse delen ervan;
26. Koepels, daken, goten, afwateringsbuizen en hekwerk;
27. Pijlers, staanders en bekledingen aan voorgevels.

Het Eindhovens Dagblad meldt van de grens:

Te Geel zijn veel vluchtelingen aangekomen uit Roeselare. De streek daar moet door alle inwoners ontruimd worden.

De Duitsers besteedden te Arendonk de volgende prijzen, waaruit blijkt, dat smokkelhandel nog altijd voordelig is: buikvet 12 mark, margarine 8 mark, slaolie 10 mark, lijnolie 7 mark, zeep 5 mark, bloem 2,5 mark, verpakte cacao 17 mark, losse cacao 15 mark, koffie 10 mark, peperbollen 32 mark, thee 15 mark, vette kaas 7 mark, magere kaas 6 mark, gezouten ham 9 mark, gerookte ham 9,5 mark, vers varkensvlees 6 mark, alles per kg.